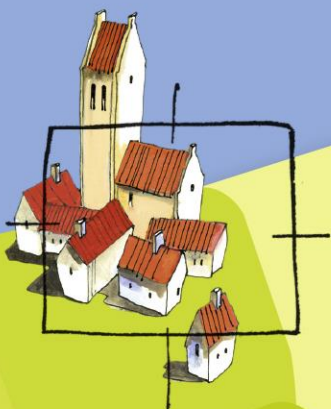

Advies Natuurwaarden

WMC Kluigat 5 te Wieringerwerf

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Advies Natuurwaarden

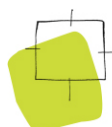
WMC Kluigat 5 te Wieringerwerf

Inhoud

Rapport + bijlagen

8 februari 2018

Projectnummer 803.91.50.01.00

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Situatieschets en plannen	5
2.1	Ligging en huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Voortoets Natura 2000	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Beschrijving Natura 2000-gebied	9
3.3	Effectbeoordeling	10
3.3.1	Relevante soorten en habitattypen	10
3.3.2	Geluid	11
3.3.3	Licht	12
3.3.4	Trilling	12
3.3.5	Optische verstoring	12
3.4	Conclusies	13
4	Provinciaal natuurbeleid	14
4.1	Provinciaal ruimtelijk natuurbeleid	14
4.2	Inventarisatie	14
4.3	Toetsing	15
4.3.1	NNN	15
4.3.2	Weidevogelleefgebied	15
4.4	Conclusie	15
5	Soortenbescherming	16
5.1	Planten	17
5.2	Zoogdieren - vleermuizen	17
5.3	Zoogdieren – overige	18
5.4	Vogels	18
5.5	Amfibieën en vissen	19
5.6	Reptielen en ongewervelden	20
6	Conclusies en consequenties	21
6.1	Beschermde gebieden	21
6.2	Beschermde soorten	21
6.3	Uitvoerbaarheid	22
7	Bronnen	23
7.1	Veldbezoek	23

7.2	Media	23
7.3	Literatuur	23

Bijlagen

1 Inleiding

Aanleiding

In verband met de uitbreiding van de loods van Knowlegde Centre WMC aan het Kluisgat 5 te Wieringerwerf wordt een planologische procedure doorlopen. In dit kader is het noodzakelijk om een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedenbescherming). Het voorliggende rapport voorziet hierin.

Doel van het advies

Voorliggend Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van het genoemde plan. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ met de daaraan gekoppelde provinciale verordening en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Informatie

De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:

1. bestaande bronnen, zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;
2. verkennend veldbezoek, waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.

Opzet van het rapport

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het plangebied en de plannen weergegeven. De mogelijke effecten van deze plannen op beschermde Natura 2000-gebieden worden in hoofdstuk 3 beoordeeld in het kader van de Wnb. In hoofdstuk 4 worden potentiële effecten van de plannen op in het kader van het provinciale natuurbeleid beschermde natuurgebieden getoetst. Op basis van bekende verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden de mogelijke effecten van de toekomstige plannen op in het kader van de Wnb beschermde flora en fauna getoetst (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 6 'Conclusie en consequenties' wordt ten slotte een samenvatting van de belangrijkste bevindingen van het onderzoek gegeven.

¹ De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

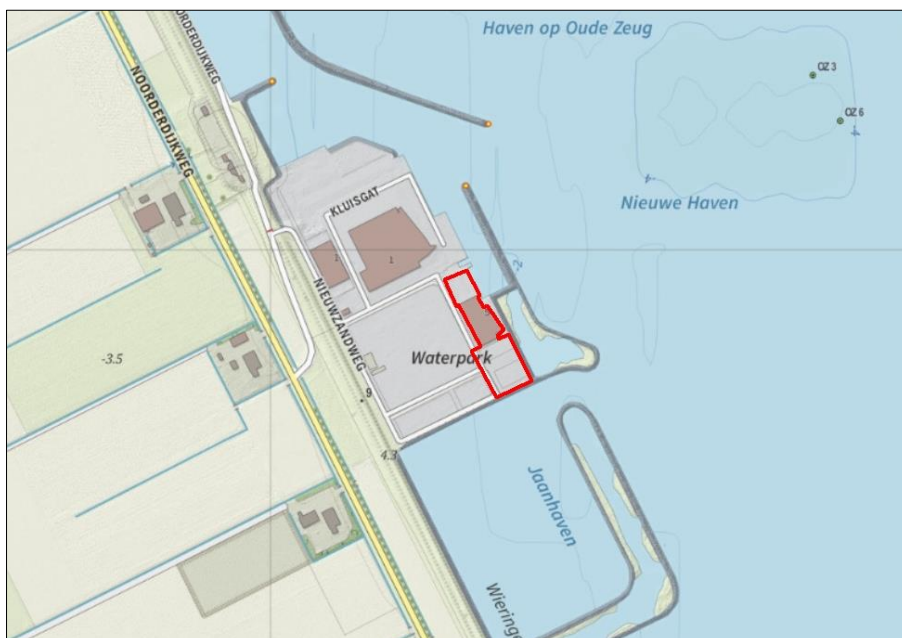
2 Situatieschets en plannen

2.1 Ligging en huidige situatie

Het plangebied betreft een buitendijks bedrijventerrein aan de westrand van het IJsselmeer ten oosten van Wieringerwerf. Het plangebied omvat het terrein van Knowledge Centre WMC wat is gevestigd op het adres Kluisgat 5 te Wieringerwerf. Het kenniscentrum is actief in het testen van rotorbladen van windmolens in proefopstellingen.

Het terrein wordt aan de westzijde begrensd door de weg Kluisgat. Ten oosten van het plangebied ligt een smalle strook open water met rietland en wilgenstruweel, die van het IJsselmeer wordt gescheiden door een dam van basaltblokken. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan open water van de Jaanhaven en aan de noordzijde aan het terrein van Jongert Yachts. De ligging van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1.

In het plangebied is een 16 meter hoge loods aanwezig die is opgetrokken uit metalen damwandplaten. De testactiviteiten hebben plaats in deze bestaande loodsbebouwing. Ten noorden van de loods is op dit moment een parkeerterrein met bestrating aanwezig. Ten zuiden van de loods is in de huidige situatie een graslandperceel aanwezig op zandige grond. De oevers van het water rond het plangebied zijn verzwaard met basaltblokken. Opgaande beplanting en permanent oppervlaktewater ontbreken in het plangebied.

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (rood).

Bron kaartbeeld: Jan-Willem van Aalst, www.imergis.nl, bron webservice: Esri Nederland, www.esri.nl

Plangebied met de potentiële uitbreidingslocatie ten noorden van de bestaande loods
(2 februari 2018)

Plangebied met de potentiële uitbreidingslocatie ten zuiden van de bestaande loods
(2 februari 2018)

2.2 Voorgenomen plannen

De bestaande loods zal bij uitvoering van het plan richting het noorden of zuiden worden uitgebouwd. Bij uitvoering van het plan worden de bestaande verharding en graslandvegetatie verwijderd en wordt de grond vergraven. Het gebouw wordt gefundeerd op boorpalen. Tijdens de aanlegfase wordt mogelijk op beperkte schaal gebruik gemaakt van bouwlampen, waarbij uitsluitend bouwlampen met aan de boven- en zijkant afgeschermdde armaturen worden ingezet.

Indien wordt gekozen voor een uitbouw aan de noordzijde van de bestaande loods, wordt het bestaande gebouw circa 30 meter richting het noorden uitgebreid. Het nieuwe deel van de loods krijgt in dat geval een hoogte die varieert van 16 meter tot maximaal 24 meter. Indien wordt gekozen voor een uitbouw aan de zuidzijde van de bestaande loods, wordt het gebouw met circa 90 meter richting het zuiden uitgebouwd. In dit geval wordt het nieuwe gedeelte van de loods ongeveer even hoog als de bestaande loods van 16 meter. In beide scenario's wordt het gebouw op tenminste 3 meter uit de oevers geplaatst en wordt geen nieuwe verlichting aangebracht in het plangebied.

De uitgebreide loods zal ook worden gebruikt als testlocatie voor rotors van windturbines. De vergroting van de bestaande loods is nodig omdat de rotorbladen van windturbines steeds groter worden. De bedrijfsuitbreiding gaat dan ook niet gepaard met een noemenswaardige uitbreiding van het aantal werknemers en het aantal verkeersbewegingen, zoals dat bij veel andere bedrijfsuitbreidingen doorgaans wel het geval is.

3 Voortoets Natura 2000

3.1 Inleiding

Wet Natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Voortoets

De voorliggende rapportage is geschreven als voortoets in het kader van de Wnb. Het begrip 'voortoets' komt niet als zodanig voor in de Wnb. Het begrip wordt in de praktijk echter veel gebruikt als naam voor een globale toetsing waarmee een indicatie wordt verkregen van de mogelijke negatieve gevolgen van een activiteit op in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden. Door een voortoets uit te voeren, wordt de vraag beantwoord of er een kans bestaat dat de activiteit verslechtering en/of significante gevolgen met zich meebrengt. De provincie Noord-Holland is in voorliggende situatie in het kader van de Wnb het bevoegd gezag.

Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als een in het kader van de Wnb beschermd Natura 2000-gebied, maar Natura 2000-gebied IJsselmeer ligt op minder dan 50 meter afstand van het plangebied. De ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied is weergegeven in figuur 2. Overige Natura 2000-gebieden liggen op tenminste 10 kilometer van het plangebied. Het plangebied zelf heeft door de inrichting als bedrijventerrein geen belangrijke ecologische relaties met Natura 2000-gebied IJsselmeer.

Afbakening effectbeoordeling

Voor een overzicht van mogelijke verstoringfactoren als gevolg van de activiteit is de Effectenindicator van het Ministerie van Economische Zaken geraadpleegd (zie bijlage 3). Op meer dan 10 kilometer afstand zijn gezien de aard van het plan op voorhand geen van de in de Effectenindicator genoemde effecten te verwachten. Vermesting en verzuring door stikstofdepositie - effecten die in principe over grote afstanden op kunnen treden - kunnen gezien de aard van het plan worden uitgesloten. De aanlegfase bestaat uit de bouw van één bedrijfsloods, wat niet zorgt voor een grote toename van stikstofdepositie.

De loods zal worden gebruikt voor het testen van rotorbladen van windturbines en niet voor bedrijfsactiviteiten die een hoge stikstofuitstoot veroorzaken. Bovendien is geen sprake van een noemenswaardige toename van het aantal verkeersbewegingen in de gebruiksfase (zie ook

paragraaf 2.2). Zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase zal zeker geen sprake zijn van een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden op meer dan 10 kilometer afstand.

De effectbeoordeling focust zich dan ook op het nabijgelegen Natura 2000-gebied IJsselmeer. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van dit Natura 2000-gebied, zodat hooguit sprake is van effecten door externe werking. Natura 2000-gebied IJsselmeer is niet gevoelig voor vermeting en verzuuring, zodat geen sprake is van externe werking door stikstofdepositie. Dit effect wordt dan ook niet nader behandeld.

Activiteiten in de gebruiksfase vinden plaats in de loods en buiten de loods worden geen verstoringsbronnen, zoals verlichting, aangebracht. De nieuwe loods wordt bovendien aangelegd naast de bestaande loods waar al sprake is van bewegingen van personen en auto's. Tijdens de gebruiksfase is dan ook geen sprake van een grote toename van verstoring door geluid, licht en trillingen, of optische verstoring. Tijdens werkzaamheden in de aanlegfase zijn wel nieuwe effecten denkbaar als gevolg van verstoring door geluid, licht en trilling, of optische verstoring. Deze effecten worden hieronder dan ook nader behandeld.

Figuur 2. Ligging Natura 2000-gebied IJsselmeer ten opzichte van het plangebied (rode belijning).

Bron kaartbeeld: Jan-Willem van Aalst, www.imergis.nl, bron webservice: Esri Nederland, www.esri.nl

3.2 Beschrijving Natura 2000-gebied

Hieronder volgt een beschrijving van de Natura 2000-gebied IJsselmeer. De gebiedsbeschrijving is gemaakt aan de hand van het aanwijzingsbesluit en omvat een overzicht van de aangewezen soorten en habitattypen.

Natura 2000-gebied IJsselmeer

In december 2004 is het deelgebied "Friese IJsselmeerkust" van Natura-2000-gebied IJsselmeer aangewezen als habitatrictlijngebied. De deelgebieden "Friese IJsselmeerkust" en "IJsselmeer" van Natura 2000-gebied IJsselmeer zijn respectievelijk in mei 1998 en maart 2000 aangewezen als vogelrichtlijngebied. Het IJsselmeer is in 2009 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied.

Het IJsselmeer is een zoetwatermeer dat is ontstaan door afsluiting van de Zuiderzee door de Afsluitdijk. Langs de Friese kust omvat het Natura 2000-gebied ondieptes met waterplanten, buitendijkse slikken en platen, rietland, soortenrijk grasland, struweel en bos.

Natura 2000-gebied IJsselmeer is aangewezen vanwege drie habitattypen, vier habitatsoorten, tien broedvogels en 31 niet-broedvogels (zie onderstaande tabel). Voor deze typen en soorten zijn instandhoudingsdoelen opgesteld.

Tabel 1. Habitattypen, habitatsoorten en (niet-)broedvogels waarvoor Natura 2000-gebied IJsselmeer is aangewezen

Habitatype	Niet-broedvogels	
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	Fuut	Meerkoet
Ruigten en zomen (moerasspirea en harig wilgenroosje)	Aalscholver	Kluut
Overgangs- en trilvenen	Lepelaar	Goudplevier
	Kleine zwaan	Kemphaan
	Toendrarietgans	Grutto
	Kleine rietgans	Wulp
	Kolgans	Dwergmeeuw
	Grauwe gans	Reuzenster
	Brandgans	Zwarte stern
	Bergeend	
	Smient	
	Krakeend	
	Wintertaling	
	Wilde eend	
	Pijlstaart	
	Slobeend	
	Tafeleend	
	Kuifeend	
	Toppereend	
	Brilduiker	
	Nonnetje	
	Grote zaagbek	
Habitatsoorten		
Rivierdonderpad		
Meervleermuis		
Noordse woelmuis		
Groenknolorchis		
Broedvogels		
Aalscholver		
Roerdomp		
Lepelaar		
Bruine kiekendief		
Porseleinhoen		
Bontbekplevier		
Kemphaan		
Visdief		
Snor		
Rietzanger		

3.3 Effectbeoordeling

3.3.1 Relevante soorten en habitattypen

Een deel van de aangewezen soorten en habitattypen van Natura 2000-gebied IJsselmeer kan op voorhand worden uitgesloten in de omgeving van het plangebied door het ontbreken van geschikt biotoop.

De aangewezen habitattypen ontbreken in de omgeving van het plangebied en komen voornamelijk voor aan de Friese IJsselmeerkust. De vegetatie grenzend aan het plangebied bestaat uit open water met langs de met basaltkeien verzwaarde oevers rietkragen en wilgenstruiken.

De oevers om het plangebied en ook de dammen in de omgeving die zijn verzwaard met basaltkeien vormen zeer geschikt leefgebied voor de habitatsoort rivierdonderpad, die ook in de directe omgeving (0-1 km) van het plangebied is waargenomen (zie bijlage 2). Van meervleermuis is bekend dat de westoever van het IJsselmeer onderdeel vormt van een migratieroute (Haarsma, 2011). Noordse woelmuis en groenknolorchis komen binnen het Natura 2000-gebied voor aan de Friese IJsselmeerkust en kunnen in en om het plangebied worden uitgesloten.

Voor de aangewezen broedvogels is hooguit geschikt broedbiotoop aanwezig voor rietzanger. Van de aangewezen niet-broedvogels kunnen veel watervogels in de omgeving van het plangebied worden aangetroffen. Tijdens het veldbezoek op 2 februari waren bijvoorbeeld fuut, meerkoet en kuifeend in lage aantallen rond het plangebied aanwezig.

3.3.2 Geluid

Hierbij gaat het om verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen, veroorzaakt door menselijke activiteiten. Met name bepaalde vogel- en vissoorten zijn in meer of mindere mate gevoelig voor verstoring door geluid.

In de aanlegfase wordt geluid geproduceerd, doordat de bouwwerkzaamheden in de buitenlucht plaatsvinden. Belangrijk hierbij is dat er geen werkzaamheden plaatsvinden die een grote verstoringzone tot gevolg hebben, zoals heiwerkzaamheden. De geluidsverstoring in de aanlegfase betreft een tijdelijk effect.

In de gebruiksfase zal het geluidsniveau niet toenemen ten opzichte van de huidige situatie. De werkzaamheden in de gebruiksfase vinden plaats in de te bouwen loods en het aantal bewegingen van mensen en voertuigen neemt niet noemenswaardig toe (zie ook paragraaf 2.2). In de effectbeoordeling wordt dan ook uitsluitend ingegaan op de aanlegfase.

Tijdens de aanlegfase vinden geen werkzaamheden plaats aan de oevers met basaltkeien. Het gebouw wordt gerealiseerd op minstens 3 meter uit de oevers. Bovendien blijven heiwerkzaamheden, die kunnen leiden tot onderwatergeluid, achterwege. Verstoring van rivierdonderpad als gevolg van het plan is niet aan de orde.

De werkzaamheden tijdens de aanlegfase vinden plaats buiten het broedseizoen, zodat ook geen sprake is van verstoring van rietzanger.

De aangewezen watervogelsoorten die in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen, zijn als niet-gevoelig aangemerkt voor geluidsverstoring (zie effectenindicator in bijlage 3). De watervogels die in de directe nabijheid van de oevers van het plangebied foerageren zouden weliswaar tijdelijk enige hinder kunnen ondervinden van de werkzaamheden in de aanlegfase, maar dit zal zeker niet leiden tot een (significant) negatief effect op de instandhoudingsdoelen van deze soorten voor Natura 2000-gebied IJsselmeer. Ook in de huidige situatie is namelijk al sprake van tijdelijke versto-

ring van watervogels door het gebruik van de wateren direct ten noorden en zuiden van het plangebied als haven.

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van aangewezen soorten als gevolg van verstoring door geluid zijn niet aan de orde.

3.3.3 Licht

Hierbij gaat het om verstoring door kunstmatige lichtbronnen.

De werkzaamheden in de aanlegfase vinden voor het grootste deel bij daglicht plaats. Indien toch bouwlampen nodig zijn, wordt gebruik gemaakt van lampen met gerichte armaturen die geen licht-uitstraling veroorzaken richting het water van het IJsselmeer. In de gebruiksfase is geen sprake van plaatsing van nieuwe verlichting in het plangebied. Als gevolg van het plan vindt geen verstoring plaats van meervleermuis of (niet-)broedvogels die alle meer of minder gevoelig zijn voor verstoring door kunstverlichting (zie bijlage 3).

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van aangewezen soorten als gevolg van verstoring door kunstlicht zijn dan ook niet aan de orde.

3.3.4 Trilling

Hierbij gaat het om verstoring door trillingen in bodem en water die veroorzaakt worden door menselijke activiteiten.

De nieuwe loods wordt gefundeerd op boorpalen. Bij uitvoering van het plan is geen sprake van heilwerkzaamheden of andere werkzaamheden die sterke trillingen in de bodem en het water kunnen veroorzaken.

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van aangewezen soorten als gevolg van verstoring door trillingen zijn dan ook niet aan de orde.

3.3.5 Optische verstoring

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

In de aanlegfase kan sprake zijn van optische verstoring, doordat een deel van de bouwwerkzaamheden in de buitenlucht plaatsvinden. De optische verstoring in de aanlegfase betreft een tijdelijk effect. In de gebruiksfase zal de optische verstoring niet toenemen ten opzichte van de huidige situatie, aangezien activiteiten in de gebruiksfase uitsluitend in de nieuwe loods plaatsvinden en het aantal bewegingen van mensen en voertuigen niet noemenswaardig toenemen (zie paragraaf 2.2). In de effectbeoordeling wordt dan ook uitsluitend ingegaan op de aanlegfase.

De nieuwe loods vormt een uitbreiding van het bestaande bedrijfsgebouw. Om het gebouw is in de huidige situatie al sprake van optische verstoring door bewegingen van auto's en personen op het

terrein. Ook in de wateren ten noorden en zuiden van het plangebied is sprake van tijdelijke verstoring door het gebruik als haven. Het plan zal in de aanlegfase dan ook niet leiden tot een sterke toename van optische verstoring en bovendien betreft dit een tijdelijk effect. Voor de te verwachten niet-broedvogelsoorten leidt deze geringe en tijdelijke toename van optische verstoring zeker niet tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen.

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van aangewezen soorten als gevolg van optische verstoring treden niet op.

3.4 Conclusies

Het plan veroorzaakt zowel tijdens de aanlegfase als in de gebruiksfase geen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied IJsselmeer. Het plan is daarmee niet in strijd met de gebiedenbescherming van de Wnb.

4 Provinciaal natuurbeleid

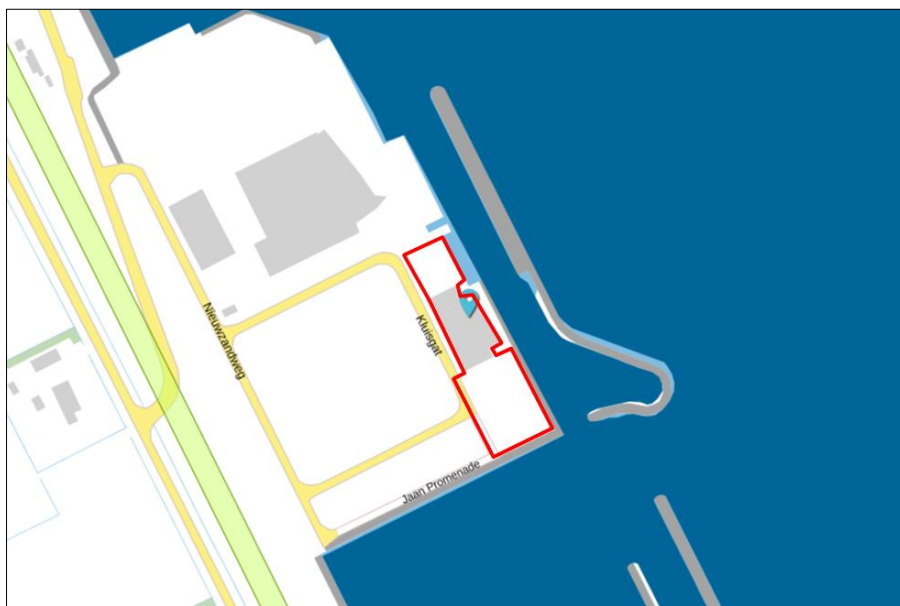
4.1 Provinciaal ruimtelijk natuurbeleid

Natuurnetwerk Nederland

Het NNN (voorheen ook wel Ecologische Hoofdstructuur, EHS, genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Weidevogelleefgebied

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNN grote wateren (donkerblauw) en een ecologische verbindingszone (lichtgroen)

Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

4.2 Inventarisatie

Het plangebied ligt niet op gronden die in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid zijn aangewezen als NNN. Het water ten oosten en zuiden van het plangebied is aangewezen als NNN grote wateren. De dijk op ruim 150 meter ten westen van het plangebied is aangewezen als eco-

gische verbindingzone (figuur 3). Het plangebied ligt op circa 5,5 kilometer ten zuiden van het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied.

4.3 Toetsing

4.3.1 NNN

Een ruimtelijk plan mag op basis van de Provinciale Ruimtelijke Verordening geen activiteiten of ontwikkelingen mogelijk maken die leiden tot:

- een belemmering van de omzetting naar een natuurfunctie van gronden die onderdeel vormen van het NNN;
- een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Belemmering omzetting natuurfunctie wezenlijke kenmerken en waarden

Het plangebied betreft geen gronden die zijn aangewezen als NNN, zodat het plan niet leidt tot een belemmering van de omzetting naar een natuurfunctie.

Het plan wordt uitgevoerd buiten de begrenzing van het NNN grote wateren en op ruime afstand van de ecologische verbindingzone. Fysieke aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vindt niet plaats.

In het Natuurbeheerplan Noord-Holland 2018 wordt aangegeven dat de opgave voor het IJsselmeer voornamelijk bestaat uit het scheppen van voldoende rust- en ruipaatsen voor watervogels, zoals fuut, smient, slobeend en gans. De effecten van plannen buiten de begrenzing van het NNN kunnen ook leiden tot effecten op rustende en foeragerende vogels op het IJsselmeer. De effecten van het plan op de genoemde en andere watervogels zijn al uitgebreid behandeld in hoofdstuk 3 bij de effectbeoordeling voor Natura 2000-gebied IJsselmeer. Hierin is geconcludeerd dat als gevolg van het plan geen negatieve effecten op watervogels optreden.

4.3.2 Weidevogelleefgebied

Het plan leidt door de grote afstand tot weidevogelleefgebieden niet tot negatieve effecten op weidevogels. De activiteit is daarmee niet in strijd met het beleid ten aanzien van weidevogelleefgebieden in de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Noord-Holland.

4.4 Conclusie

Het plan zorgt niet voor een belemmering van de omzetting van de gronden van het NNN naar een natuurfunctie en leidt niet tot negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Het plan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die een negatief effect hebben op weidevogelleefgebieden. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

5 Soortenbescherming

Wet- en regelgeving

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming is uitgewerkt in de Wet natuurbescherming (Wnb). De bescherming van flora- en faunasoorten is in de Wnb opgedeeld in twee beschermingscategorieën:

- Strikt beschermde soorten:
 - Soorten van de Vogelrichtlijn (art. 3.1);
 - Soorten van de Habitatrichtlijn (art. 3.5).
- Overige beschermde soorten:
 - Nationaal beschermde soorten (art. 3.10).

Beschermingsregime

Voor beide categorieën geldt dat het verboden is opzettelijk exemplaren te doden, vangen of plukken, en voortplantingsverblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen.

Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten ook het opzettelijk verontrusten verboden is, terwijl dit voor de overige beschermde soorten niet het geval is.

Voor vogels geldt daarnaast dat het opzettelijk storen niet verboden is in geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Echter, voor vogels die staan in bijlage II van de Conventie van Bern geldt deze uitzondering niet. Daarnaast is er een lijst met jaarrond beschermde broedvogelnesten. Dat houdt in dat voor de op deze lijst genoemde vogelsoorten de nestplaats ook buiten het broedseizoen beschermd is.

Het beschermingsregime van de overige (nationaal) beschermde soorten is voor elke soort gelijk. Wel kunnen provincies bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 verlenen voor deze soorten. Deze zogenaamde vrijstellingslijsten zijn opgenomen in de provinciale verordeningen en komen tussen de provincies grotendeels overeen. De provincie Noord-Holland heeft in haar 'Verordening vrijstelling' opgenomen dat voor in totaal 21 soorten een vrijstelling geldt van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid uit de Wnb. Een overzicht van deze soorten is opgenomen in bijlage 1.

Bronnen

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn in de literatuurlijst opgenomen. Op 1 februari 2018 is via het uitvoerportaal 'quickscanhulp.nl' de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd (zie bijlage 2). Gegevens uit de geraadpleegde bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

Veldbezoek

Het plangebied is op 2 februari 2018 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 7.1 Veldbezoek).

Beschrijving resultaten

Op basis van de verzamelde informatie middels bronnen- en veldonderzoek, bekende ecologische principes en 'expert judgment' volgt in onderstaande per soortgroep een beschrijving van de (te verwachten) effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde soorten. Indien het nemen van vervolgstappen (zoals aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing) nodig is, wordt dit eveneens vermeld.

5.1 Planten

Inventarisatie

Het plangebied bestaat voor een deel uit bebouwing en verharding. Vegetatie is beperkt tot grasland op een zandige bodem, met soorten als rood zwenkgras, smalle weegbree, gewone hoornbloem, gewoon biggenkruid, witte klaver, bezemkruid, gewone en gekroesde melkdistel. De aangetroffen soorten duiden op matig voedselrijke tot voedselrijke omstandigheden.

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Deze zijn ook niet bekend uit de omgeving van het plangebied (zie bijlage 2). Beschermde plantensoorten zijn gezien de aangetroffen vegetatie ook niet binnen het plangebied te verwachten.

Effectbeoordeling

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan.

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen of te verwachten. Het nemen van vervolgstappen voor in het kader van de Wnb beschermde planten is in voorliggende situatie niet nodig.

5.2 Zoogdieren - vleermuizen

Inventarisatie

De bestaande loods is opgetrokken uit wanden van metalen damwandplaten en heeft geen voor vleermuizen geschikte invliegopeningen. Vleermuisverblijfplaatsen in de loods kunnen worden uitgesloten. Doordat in het plangebied geen bomen aanwezig zijn, kunnen verblijfplaatsen van boomwonende soorten eveneens worden uitgesloten. Het plangebied is door het ontbreken van beschutting ook van weinig waarde voor foeragerende vleermuizen. Van meervleermuis is bekend dat de westoever van het IJsselmeer onderdeel vormt van een migratieroute (Haarsma, 2011).

Effectbeoordeling

Zoals bij de beoordeling van Natura 2000 in hoofdstuk 3 is aangegeven, vinden de werkzaamheden in de aanlegfase voor het grootste deel bij daglicht plaats. Indien toch bouwlampen nodig zijn, wordt gebruik gemaakt van lampen met gerichte armaturen die geen lichtuitstraling veroorzaken richting het water van het IJsselmeer. In de gebruiksfase is geen sprake van plaatsing van nieuwe verlichting in het plangebied. Als gevolg van het plan vindt geen verstoring plaats van meervleermuis of andere vleermuizen die de oever van het IJsselmeer gebruiken als vliegroute. Negatieve effecten op vleermuizen treden niet op.

5.3 Zoogdieren – overige

Inventarisatie

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied sporen van konijn en vos aangetroffen. Konijn heeft naar alle waarschijnlijkheid verblijfplaatsen in het plangebied, maar vos gebruikt het plangebied uitsluitend als foerageergebied. Verder worden hooguit lage aantallen van enkele muizensoorten, zoals huisspitsmuis binnen het plangebied verwacht. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Het grasveld in het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten door het ontbreken van beschutting. Hooguit foerageren de uit de omgeving bekende soorten wezel en hermelijn (zie bijlage 2) incidenteel in het plangebied.

Effectbeoordeling

Als gevolg van het plan kunnen verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende soorten worden verstoord of vernietigd. Ook kunnen enkele dieren gedood worden. Voor de te verwachten algemene zoogdiersoorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van artikel 3.10 lid 1 van de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie ook bijlage 1).

Voor de niet-vrijgestelde soorten hermelijn en wezel is in ruime mate alternatief en hoogwaardiger foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied. Negatieve effecten op deze soorten treden niet op.

5.4 Vogels

Inventarisatie

De bestaande loods biedt geen geschikte invliegopeningen voor huismus, gierzwaluw of andere vogels met jaarrond beschermde nesten. Ook andere broedvogels worden niet op of in het gebouw verwacht, al is een broedgeval van een soort als zwarte roodstaart niet helemaal uitgesloten.

Het grasveld en het parkeerterrein om het gebouw zijn ongeschikt als broedplaats voor jaarrond beschermde vogelsoorten door het ontbreken van bomen. Hooguit komen in de directe omgeving van het plangebied enkele water- en rietvogels als wilde eend, meerkoet en rietgors tot broeden.

Daarnaast kunnen in de wilgenstruiken langs het plangebied soorten als winterkoning en merel tot broeden komen.

Het plangebied vormt gezien de geringe grootte en de inrichting als bedrijfsterrein met bebouwing, verharding en gras geen belangrijk onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Hooguit foerageren soorten als buizerd en kerkuil af en toe in het plangebied.

Effectbeoordeling

Negatieve effecten op broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen treden niet op. Voor de te verwachten soorten is in ruime mate alternatief en hoogwaardiger foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied.

Voor de overige soorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden (Wnb art. 3.1 en 3.5). Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen of door de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te voeren. De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

5.5 Amfibieën en vissen

Inventarisatie

Permanent oppervlaktewater ontbreekt in het plangebied, zodat de aanwezigheid van vissen en de voortplanting van amfibieën kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het plangebied vormt ook geen hoogwaardig landbiotoop voor amfibieën. Hooguit zijn lage aantallen van algemene soorten als gewone pad en bruine kikker in het plangebied te verwachten. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Geschikt voortplantingswater voor niet-vrijgestelde amfibieën, zoals de uit de wijdere omgeving (1-5 kilometer) bekende rugstreeppad (zie bijlage 2), ontbreekt in en om het plangebied.

Effectbeoordeling

In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor de te verwachten algemene soorten in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van artikel 3.10 lid 1 van de Wnb. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is daarom een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet nodig. Wel blijft de algemene zorgplicht van toepassing.

Als gevolg van het plan zijn geen negatieve effecten op niet-vrijgestelde beschermde amfibieën en vissen aan de orde.

5.6 Reptielen en ongewervelden

Inventarisatie

Uit de gegevens van Quickscanhulp.nl komen geen beschermde ongewervelden naar voren (zie bijlage 2). De beschermde ongewervelden en reptielen zijn veelal zeldzame soorten die hoge eisen stellen aan hun leefgebied. Het plangebied biedt deze soorten geen geschikt leefgebied. Hooguit worden enkele algemene niet-beschermde dagvlinder- en libellensoorten in het plangebied verwacht, zoals icarusblauwtje, kleine vuurvinder, klein koolwitje en gewone oeverlibel.

Effectbeoordeling

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortgroepen reptielen en ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen treden geen effecten op beschermde soorten op.

6 Conclusies en consequenties

6.1 Beschermde gebieden

Wet natuurbescherming

Het plan veroorzaakt zowel tijdens de aanlegfase als in de gebruiksfase geen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied IJsselmeer. Het plan is daarmee niet in strijd met de gebiedenbescherming van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Provinciale Ruimtelijke Verordening

Het plan zorgt niet voor een belemmering van de omzetting van de gronden van het NNN naar een natuurfunctie en leidt niet tot negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Het plan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die een negatief effect hebben op weidevogel-leefgebieden. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

6.2 Beschermde soorten

Zoogdieren – vleermuizen, hermelijn en wezel

Als gevolg van het plan gaat geen essentieel foerageergebied van vleermuizen, hermelijn of wezel verloren. Het plan leidt niet tot verstoring van een vliegrouete van meervleermuis of andere vleermuissoorten langs het IJsselmeer. Negatieve effecten op vleermuizen en niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren treden niet op.

Vogels

Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen treden niet op. Voor de te verwachten vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden (Wnb art. 3.1 en 3.5). Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen of door de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te voeren. De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

Algemene amfibieën en zoogdieren

Het is niet uitgesloten dat verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren worden verstoord of vernietigd. Ook kunnen enkele dieren gedood worden. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van artikel 3.10 lid 1 van de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie ook bijlage 1). Aan deze

vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is daarom een ontheffingsaanvraag voor grondgebonden zoogdieren niet nodig.

6.3 Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek komt naar voren dat bij uitvoering van het plan rekening moet worden gehouden met het broedseizoen van vogels. In dat geval is het plan uitvoerbaar in het kader van de soortenbescherming van de Wnb.

Het plan wordt uitvoerbaar geacht ten aanzien van de gebiedenbescherming van de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

7 Bronnen

7.1 Veldbezoek

Verkennd veldbezoek

Het plangebied en omgeving is op 2 februari 2018 door de heer J.A. Omon MSc (ecoloog van BügelHajema Adviseurs bv) bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het veldbezoek werd uitgevoerd tijdens half bewolkt, droog weer bij een temperatuur van circa 4 °C en een matige wind.

7.2 Media

1. www.quickscanhulp.nl
Quickscanhulp.nl is een internetapplicatie die gegevens over beschermde soorten van de laatste vijf jaar in een aan te geven gebied toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).
2. www.telmee.nl
Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Op de site is tevens verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden.
3. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1
De effectenindicator van het Ministerie van Economische Zaken geeft generieke informatie over mogelijke effecten van activiteiten.
4. www.ravon.nl
Soortinformatie over amfibieën, reptielen en vissen van RAVON.

7.3 Literatuur

1. Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting 2006. De Dagvlinders van Nederland, verspreiding (periode <1980-2003) en bescherming, Nederlandse fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
2. Haarsma, A.-J., 2011. De meervleermuis in Nederland. Rapport nr. 2011.40. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
3. Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (red.) 2014. Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren, Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noordhollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.
4. Hustings, F., J.-W. Vergeer, SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels (verspreidingsperiode 1998-2000), Nederlandse fauna deel 5, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

5. Krijgsveld, K.L., R.R. Smits & J. van der Winden 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update van literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg.
6. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata) (verspreidingsperiode <1950-1997) - Nederlandse fauna deel 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
7. Nie, dr. H. de 1996. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen (verspreidingsperiode 1971-1995), Media Publishing en Stichting Atlas Verspreiding, Doetinchem.
8. Reijnen, M.J.S.M. & R.P.B. Foppen 1991. Effecten van wegen met autoverkeer op de dichtheid van broedvogels. DLO-Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Leersum.
9. Reijnen, R., Foppen, R. & Veenbaas, G. 1997. Disturbance by traffic of breeding birds: evaluation of the effect and considerations in planning and managing road corridors. *Biodiversity and Conservation* 6, 567-581.
10. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2013 (verspreidingsperiode 2004-2013), bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 (4).

Bijlagen

1. Soortenvrijstellinglijst provincie Noord-Holland
2. Opgave van Quickscanhulp.nl
3. Effectenindicator Natura 2000-gebied IJsselmeer

Bijlage 1. Soortenvrijstellinglijst provincie Noord-Holland

In onderstaande tabel zijn de soorten waarvoor in de provincie Noord-Holland vrijstelling geldt weer-gegeven (Soorten van bijlage 3 van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland).

Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Vos	<i>Vulpes Vulpes</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Mol	<i>Talpa europea</i>
Reptielen en amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	<i>Rana esculenta</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>

Bijlage 2. Opgave van Quickscanhulp.nl

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de Nationale Database Flora en Fauna

Disclaimer - De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Rivierdonderpad	Vissen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km

■ zeer gevoelig
■ gevoelig
■ niet gevoelig
x n.v.t.
 ... onbekend

Colofon

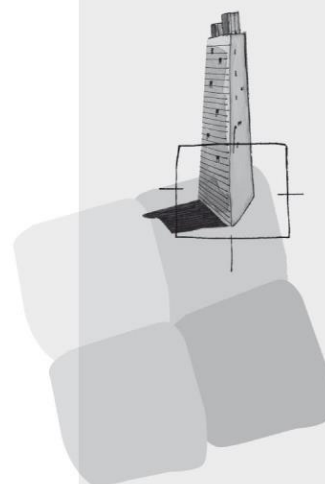
Opdrachtgever
Kenniscentrum WMC

Rapport
BügelHajema Adviseurs
dhr. B. Omon MSc

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs
dhr J.A. van der Ploeg MSc

Projectnummer
803.91.50.01.00

BügelHajema Adviseurs bv
Adviseurs voor
leefomgeving en
omgevingsrecht BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort